

Vaasan yliopiston ylioppilaskunnan hallituksen puheenjohtaja Mikko Martikkala 7.9.2015 yliopiston avajaisissa

Arvon juhlapuhuja, rehtori, kansanedustaja.

Olen Mikko Martikkala ja olen ylioppilaskunnan hallituksen puheenjohtaja. Ja tuon teille ylioppilaskunnan tervehdyksen.

On ollut jälleen kerran mahtava palata Vaasaan. Monen muun opiskelijan tavoin olin kesän pääkaupunkiseudulla töissä. Kesän alakuloiset säät unohtuivat nopeasti tänne auringonpaisteeseen palatessa. Vastassa odottivat ylioppilaskunnan arkityö, meidän mahtava henkilökunta, rakkaat opiskelijaystävät sekä tietenkin aktiiviset ensimmäisen vuoden opiskelijat. Ennen kaikkea on hieno palata Vaasan tulevaisuudenuskoiseen ja eteenpäin katsovaan ilmapiiriin. Tunsin jälleen palaavani kotiin.

Suomessa eletään monella tavalla haastavia aikoja. Jo valmiiksi heikkoa Suomen taloutta on ravistellut kaksi perättäistä maailmantalouden rajua negatiivista shokkia. Talouden kaksi tukijalkaa: metsä- ja teknologiaklusterit ja sen tuotantopääoma on murentunut, eikä vienti vedä. Talouskasvun odotetaan olevan koko Suomen historian matalimmalla tasolla aina kaksi vuosikymmentä eteenpäin – vain vaivoin yli yhden prosentin. Suomen uudistumiskyvytön talous on tuonut yhä useampaan kotitalouteen kannettavaksi työttömyyden raskaan taakan. Hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohja on peruuttamattomasti muuttunut ja skandinaavisen hyvinvointiyhteiskunnan on löydettävä itsellensä uusia tapoja toimia.

Valtiovalta on ajautunut välttämättömien vyönkiristysten linjalle. Juha Sipilän ensimmäisen hallituksen ohjelmaan on kirjattu 75 miljoonan euron säästöt korkeakoulujen hallinnon tehostamisesta, 125 miljoonaa kandidaatin tutkinnon työelämärelevanssin vahvistamisesta sekä roimat säästöt tutkimus- ja kehitystyöhön ohjatuista rahoista. Opetuksesta, tieteestä ja kulttuurista nipistetään koko eduskuntakauden aikana kaikkiaan 681 miljoonaa euroa. Sen lisäksi opintotuestakin leikataan pitkällä aikavälillä 150 miljoonaa.

Miten käy tutkimustyön tulevaisuudessa, kun jo valmiiksi niukkojen määrärahojen tarjonta supistuu? Miten käy opetuksen laadun, kun kasvavien opiskelijamäärien kouluttamiseen käytettävät varat vähenevät? Kovimmat tuomiopäivän profeetat ovat mananneet opiskelijoita köyhyysloukkuun, opiskelun siirtymistä vain yläluokan oikeudeksi sekä tieteen, tutkimuksen ja osaamistason täydellistä romuttumista.

Hyvät ystävät. Olen sitä mieltä, että Suomesta löytyy aivan riittävästi niitä, jotka osaavat pikkunäppärin sanankääntein luetella pitkiä listoja kaikista niistä asioista, jotka ovat jollain tapaa väärin. Vaikka aamusta iltaan luettelisimme kaikki Suomen ongelmat, en usko, että nämä luettelot ratkaisevat yhtään mitään. Tiedämme kaikki varsin hyvin, mihin ongelmiin on tartuttava. Kääntäkäämme siis ajatuksemme

johonkin tuottavampaan, johonkin inspiroivampaan, johonkin, joka vie asioita eteenpäin: nimittäin ratkaisuihin.

Hyvät yliopiston ystävät ja yliopistoyhteisön jäsenet. Vaasan yliopisto on hyvässä asemassa. Talous on vahvassa tilassa ja profiloitumista on viety pienin mutta merkittävin askelin eteenpäin. Liiketoimintaorientoitunut yliopistomme tuottaa paikalliseen, valtakunnalliseen ja kansainväliseen elinkeinoelämään sekä julkisten palveluiden käyttöön huippuosaamista ja tutkimusta. Pieni kokomme ja uudistusmielisyytemme antaa meille ketteryyttä tehdä nopeita liikkeitä yhä nopeammin muuttuvassa toimintaympäristössä.

Yliopistosta löytyy jo luonnostaan valtava määrä osaamista ja taitoa taklaamaan aikamme ongelmia. Onhan sen tehtävä olla yhteiskunnan sivistyksellinen tukijalka, suomalaisen yhteiskunnan kruunujalokivi, jonka varaan laskemme isänmaamme menestyksen. Niukkenevat resurssit on nähtävä haasteena ja kipinä uudistaa toimintatapojamme. Tähän asti tehtyyn profiloitumiseen on kelvollinen alku, josta on hyvä ponnistaa.

Yhteisön yhtenä keskeisimmistä jäsenistä, me opiskelijat haluamme olla rakentamassa yliopistostamme menestyvää. Esitätkin nyt muutamia ajatuksia tavoitteista ja toimenpiteistä, joita tulisi vakavasti harkita.

Ensimmäisenä palvelukeskeisyys: Yliopisto on palveluorganisaatio siinä missä mikä tahansa muukin organisaatio ja siinä pätee samat lainalaisuudet, kuin missä tahansa palveluorganisaatiossa. Liiketoimintaorientoituneena yliopistona tunnistamme tämän ja muutamme toimintatapojamme. Palvelun tuotannon onnistumisen mittari on laatu. Tässä kontekstissa laatu tarkoittaa yhtäältä valmistusaikojen nopeutta, mutta tätä huomattavasti merkittävämpi tekijä on jokaisen opiskelijan osaaminen. Jokainen meiltä valmistunut maisteri on työelämään siirryttyään meidän käyntikortti ja suoriutumisen mittari. Koko työuransa ajan hän on todiste siitä kuinka hyvin olemme onnistuneet. Siksi myös yliopiston palveluprosessin keskiössä on oltava asiakas – eli opiskelija. Sitä sen on oltava läpi organisaation ja jokaisessa prosessissa. Se tarkoittaa hallintoa, yliopistopalveluita, opetusta, kaikkea. Siksi jokaisen - opiskelijasta virastomestariin - on kysyttävä itseltään, miten minä suoriudun perustehtävästäni? Mitä voisin muuttaa, jotta voisin tehdä sen paremmin?

Toisekseen digitalisaatio: Meidän aikamme yhteiskuntaa ehkä kaikista eniten ravisteleva muutos ei missään nimessä ole uhka, vaan nimenomaan valtava mahdollisuus. Koulutuksessa internetin vuorovaikutus- ja tiedonhankintamahdollisuuksia hyödynnetään jo kiitettävällä tavalla, mutta sen potentiaalia ei vielä ole missään määrin täydellisesti hyödynnetty. Digitaalisten oppimisympäristöjen ja MOOC-kurssien avulla voimme monipuolistaa ja joustavoittaa opetusta sekä mahdollistaa kesälukukauden. Näin saamme opetuksesta irti enemmän samalla, kun opetushenkilöstöltä vapautuu aikaa tutkimukseen. Eikö ole aika heittää vanhentuneet ajatukset perinteisistä luentokursseista

pimeissä saleissa ja paperitenteistä romukoppaan? Miksi emme tarttuisi tähän mahdollisuuteen, kun sitä meille tyrkytetään? Voisiko Vaasan yliopisto jopa ottaa uuden kunnianhimoisen tavoitteen: Suomen digitaalisen yliopisto?

Kolmantena alueellinen yhteistyö: Vaasassa toimii kuusi korkeakoulua, joissa opiskelee kaikkiaan 13000 opiskelijaa. Kuusi eri organisaatiota pitävät sisällään runsaasti päällekkäisiä toimintoja opintopalveluista tietohallintoon. Me opiskelijat tahdomme, että yhteistyössä otetaan uusi harppaus eteenpäin. Kielipalveluiden tarjontaan on otettava Vaasassa laajemmat hartiat käyttöön yhdistämällä kursseja tarjoavia organisaatioita. Opiskelijaliikuntapalvelut on täysin mahdollista tuottaa yhden organisaation kautta. Paikallisen elinkeinoelämän ja julkisen puolen toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä on tiivistettävä. Nämä suhteet rakennetaan henkilötasolla vähän kerrassaan ja kannusteet on rakennettava sen mukaisiksi. Haluaisimme varmasti kaikki nähdä tulevaisuudessa lisää takuutekkariratkaisuja, useampia yhteisöjen aitoihin ongelmiin pureutuvia lopputöitä ja opiskelijoita, joita odottaa valmistumisen jälkeen varma työpaikka.

Tässä vain muutamia ajatuksia alkuun. Keskustelu taatusti jatkuu ja me opiskelijat emme aio jäädä sivustakatsojan rooliin.

Hyvät ystävät. Vaasan yliopistolla on kaikki mahdollisuudet olla Suomen paras yliopisto. Muuta ei tarvita kuin oikea tahtotila, muu tulee varmasti ohessa. Laitetaan nyt pienempi vaihde silmään, painetaan kaasua pohjaan ja siirrytään ohituskaistalle.

Näillä ajatuksilla haluan toivottaa kaikille opiskelijoille ja yliopiston henkilökunnalle menestyksestä ja antoisaa lukuvuotta.

Mikko Martikkala

Vaasan yliopiston ylioppilaskunnan puheenjohtaja